Kysymykset ministeri Satoselle VaV/T&Ej kuulemiseen 17.11. ja niihin valmistellut vastaukset

1. **Hallitusohjelmaan on kirjattu aikuiskoulutustuen lakkauttaminen 1.8.2024 alkaen.**
   Asiantuntija: Hallitusneuvos Pekka Paaermaa, STM, Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto, (puhelinnumero +358 50 576 0147)

   a. **Toteutuuko lakkauttaminen tuolla aikataululla ja mitkä ovat lakkauttamisen vaikutukset?**

   Lakkauttaminen toteutuu tällä aikataululla. Tuen lakkauttamisen arvioidaan vähentävän julkisia menoja noin 180 miljoonalla eurolla vuodessa ja lisäävän työllisyyttä noin 8 000 työllisellä vuodessa. Tukea maksettaisiin vuoden 2025 loppuun asti. Vaikutukset toteutuisivat vuoden 2026 alusta lukien.

   b. **Miksi aikuiskoulutustuki ensin lakkautetaan ja vasta sitten aletaan pohtia uutta korvaavaa tukimuotoa? Paljonko uuteen tukimuotoon varataan määrärahoja?**

   Aikuiskoulutustuki on päätetty lakkauttaa hallitusohjelman mukaisesti 1.8.2024 alkaen. Sosiaali- ja terveysministeriössä on perustettu valtiosihteeri Rissasen vetämä työryhmä kehittämään työuran aikana tapahtuvaa jatkuvaa oppimista. Työryhmän tehtävä on valmistella kevään 2024 kehysriiheen ehdotuksia keinoista, joilla tuetaan työuran aikaista jatkuvaa oppimista, parannetaan työllisyyttä ja tasapainotetaan valtion taloutta. Tavoitteena on vahvistaa erityisesti niiden henkilöiden osaamista, joiden työmarkkina-asema on heikko ja koulutustaso matala.

   c. **Missä määrin aikuiskoulutustuki on helpottanut työvoimapula-alojen (erityisesti sote ja varhaiskasvatus) tilannetta ja mitä korvaavia toimia on suunnitteilla?**

   Aikuiskoulutustuki on muodostunut merkittäväksi osaksi erityisesti julkisen sektorin jatko- ja täydennyskoulutuksen urapolkuja. Tilastojen mukaan toiselta alalta kasvatusalalle kouluttautui aikuiskoulutustuella 630 henkeä. Koulutusalalta pois kouluttautui 456 henkeä. Alan sisällä kouluttautui 329 henkeä. Vastaavasti sote-alalle kouluttautui 3069 henkeä. Alalta kouluttautui pois 2928 henkeä. Alan sisällä kouluttautui 5003 henkeä.

   Koska aikuiskoulutustukea on käytetty erityisesti julkisen sektorin pätevöitymistä vaativiin tehtäviin kouluttautumisessa, valtiosihteeri Rissasen vetämän työryhmän tehtävänä on myöskin selvittää, millaisia muutoksia työryhmän esittämät ehdotukset edellyttäisivät työnantajilta, julkiselta koulutusjärjestelmältä ja koulutuksen järjestäjiltä, jotta töiden ja opiskelun yhteensovittaminen olisi jatkossa joustavampaa.

2. **Hallitusohjelman mukaan ”Työperusteinen oleskelulupa sidotaan nykyistä vahvemmin työhön siten, että Suomesta on poistuttava, jos henkilön työsuhde loppuu eikä hän ole kolmen kuukauden kuluessa solminut uutta työsuhdetta.” Aiotaanko linjaus toteuttaa?**
   Asiantuntija: Johtava asiantuntija Katri Niskanen, TEM, MAKO,
   (puhelinnumero +358 50 527 6322

   Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan säädösmuutokset tämän hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti. Hankkeen aikana laaditaan vaikutusarvioinnit ja täsmennetään työttömyyssäännön soveltamista eri kohderyhmiin ja eri tilanteissa. Lainsäädännön lopullinen sisältö tarkentuu siis säädösvalmistelun kuluessa. Samassa yhteydessä laajennetaan hallitusohjelman mukaisesti työntekijän oleskeluluvan työnteko-oikeutta siten, että työpaikkaa voi hakea myös toiselta työnantajalta samalta toimialalta tai alkuperäisen toimialan lisäksi on mahdollista työskennellä muilla työvoimapula-aloilla. Tämä helpottaa osaltaan uudelleen työllistymistä. Tavoitteena on antaa hallituksen esitys syysistuntokaudella 2024.

3. **Hallitusohjelmaan sisältyy ”valtionhallinnon sekä muiden julkisen sektorin toimijoiden toiminnan tehostaminen” vuodesta 2025 alkaen. Miten tätä aiotaan toteuttaa? TEMin pääluokassa hallintoon sisältyy myös tutkimuslaitoksia. Koskeeko tehostaminen myös niitä?**
   Asiantuntija: Johtaja Jukka Nummikoski, TEM, OHJY

   Hallinnonalalla toimeenpannaan muiden hallinnonalojen tavoin valtionhallinnon tuottavuusohjelman, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyystavoitetta. Tuottavuusohjelman toimeenpanossa hyödynnetään erityisesti digitalisaation mahdollisuuksia tehostaa julkisen sektorin toimintaa. Alkuvaiheessa liikkeelle lähdetään kansalaisiin suuntautuvien paperillisten prosessien muuttamisesta digitalisiin prosesseihin. TEM hallinnonalalla tämän osuus on arvioin mukaan kuitenkin suhteellisen pieni, koska hallinnonalan virastot ja laitokset toimivat jo pitkälti asiakkaisiin nähden sähköisten palveluprosessien kautta.

   Osana tuottavuusohjelmaa käynnistetään julkisen sektorin tilaohjelma, jonka tavoitteena on tehostaa julkisen sektorin tilakustannuksia merkittävästi sekä hakea ratkaisuja valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien välisiin tilaomaisuuskysymyksiin. TEM hallinnonalalla tämä koskee erityisesti toimistotilankäytön tehostamista.

4. **Millä oletuksilla ministeriö laskee työttömyysturvaleikkausten työllisyysvaikutukset? Huomioidaanko laskelmassa työllistymisen tosiasiallisia esteitä?**
   Asiantuntija: Hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, STM, Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto (puhelinnumero +358 50 569 2388)

   Hallituksen esityksessä HE 73/2023 vp on arvioitu, että ehdotetut muutokset lisäävät työllisyyttä 20 400 henkilöllä. Työllisyysvaikutukset on arvioitu valtiovarainministeriön toimesta.

   Vaikutuksessa käytetty aineisto on kuvattu hallituksen esityksen osiossa 4.2.1.1 löytyvässä taulukossa seuraavasti:

Muutos	Tärkeimmät käytetyt aineistot
Työttömyysturvan työssäoloehdon pidentäminen 12 kuukauteen (28kk)	Työssäkäyntitilasto, URA-rekisteri, Kelan ja Finanssivalvonnan maksuaineistot
Työssäoloehdon euroistaminen	YTK Työttömyyskassan henkilöaineisto, palkkarakennetilasto, Finanssivalvonnan maksuaineisto
Lomakorvausten jaksotuksen palauttaminen	Kelan ja Finanssivalvonnan maksuaineistot
Omavastuupäivien palauttaminen viidestä seitsemään	Kelan ja Finanssivalvonnan maksuaineistot
Lapsikorotusten lakkauttaminen	Kelan ja Finanssivalvonnan maksuaineistot
Työttömyysturvan suojaosista luopuminen	Kelan ja Finanssivalvonnan maksuaineistot, SISU-mikrosimulaatiomalli
Kokonaisvaikutusten arvio	SISU-mikrosimulaatiomalli

   Muutosten työllisyysvaikutuksista laskelmat on puolestaan esitetty hallituksen esityksen osiossa 4.2.1.4 löytyvässä taulukossa. Kuten esityksessä todetaan, työllisyysvaikutuksia on arvioitu eri muutosten kohdalla erilaisilla menetelmillä, ja ne perustuvat empiirisestä tutkimuksesta saatuihin verotettavan tulon

tai työllisyyden joustoihin (efektiivisen) rajaveroasteen suhteen1 tai työttömyyden keston joustoihin bruttokorvausasteen suhteen2. Esityksessä todetaan myös, että työllisyysvaikutusarviot ovat suuntaa antavia, sillä erilaisten kohderyhmien reaktiot kannustimien muutoksiin voivat erota toisistaan, ja arvioiden pohjalla olevien tutkimustulosten asetelmat ovat voineet olla hyvin erilaisia kuin hallituksen esityksessä esitetyt muutokset.

Toimenpide	Mekanismi	Jousto	Tutkimus	Työllisyysvaikutus, henkilöä
Työttömyysturvan työssäoloehdon pidentäminen 12 kuukauteen (28 kk)	Ansiopäivärahan bruttokorvausasteen muutos	APR: 0.8	Uusitalo ja Verho (2010)	5 700
Työssäoloehdon euroistaminen	Ansiopäivärahan ja työmarkkinatuen bruttokorvausteiden muutokset	APR: 0.8; TMT 0.4	Uusitalo ja Verho (2010); Kyyrä (2022)	1 500
Lomakorvausten jaksotuksen palauttaminen	Ansiopäivärahan ja työmarkkinatuen bruttokorvausteiden muutokset	APR: 0.8; TMT 0.4	Uusitalo ja Verho (2010); Kyyrä (2022)	2 200
Omavastuupäivien palauttaminen viidestä seitsemään	Ansiopäivärahan ja työmarkkinatuen bruttokorvausteiden muutokset	APR: 0.8; TMT 0.4	Uusitalo ja Verho (2010); Kyyrä (2022)	1 000
Lapsikorotusten lakkauttaminen	Ansiopäivärahan ja työmarkkinatuen bruttokorvausteiden muutokset; Osallistumisveroasteen muutos	APR: 0.8; TMT 0.4; 0.17 (PTR)	Uusitalo ja Verho (2010); Kyyrä (2022); Jäntti ym. (2015)	10 000*
Työttömyysturvan suojaosista luopuminen	Verotettavan tulon jousto	0,2	Matikka (2018)	vähäinen
Yhteensä				**20 400**

Lopuksi voidaan kysymyksen johdosta todeta, että hallituksen esityksessä HE 73/2023 vp. ehdotettujen reformien työllisyysvaikutusten arvioinnissa reformien ei oleteta korjaavan mainittuja kohtaanto-ongelmia erityisen suoralla tavalla. Tutkimuskirjallisuuden näkökulmasta on perusteltua sanoa, että kysymyksessä mainittujen työllistymisen esteiden lisäksi työttömyysturvan tasolla on vaikutusta työllistymiseen. Hallituksen esitykseen sisältyvät vaikutusarviot kuvaavat työttömyysturvan tasoon tehtävien muutosten vaikutuksen mittaluokkaa.

Koska tutkimuskirjallisuus, jota muutokset edustavat, käsittelee nimenomaan taloudellisten kannustimien muutoksen vaikutusta työllistymiseen, etuusmuutoksista kumpuavien työllisyysvaikutusten tulkinta perustuu siihen, että työllisyysvaikutus syntyy taloudellisten kannustimien muutoksen kautta. Yksilötasolla, usean vaikutuksen yhteisvaikutuksena, on mahdollista, että matalamman etuuden johdosta

[1] Esim. Matikka, T. (2018). Elasticity of taxable income: Evidence from changes in municipal income tax rates in Finland, Jäntti, M., Pirttilä, J., & Selin, H. (2015) Estimating labour supply elasticities based on cross-country micro data: A bridge between micro and macro estimates?

[2] Esim. Uusitalo, R., & Verho, J. (2010). The effect of unemployment benefits on re-employment rates: Evidence from the Finnish unemployment insurance reform, Kyyrä, T. (2022). The effects of unemployment assistance on unemployment exits.

hyväksytään esimerkiksi aikaisempaa kauempaa kotoa oleva työpaikka, jolloin tätä kautta esityksellä saattaa olla vaikutus myös alueelliseen kohtaanto-ongelmaan.

Lisäksi voidaan vielä todeta, että työllisyysvaikutuksessa on kyse pääasiallisesti kokoaikatyöstä, sillä työssä käyvien henkilöiden osalta suurin osa työstä on osa-aikatyön lisääntymisestä huolimatta edelleen kokoaikaista työtä. Kun käytetyissä laskelmissa työllistyminen tapahtuu yleisesti ottaen palkkatasolle, joka on verrokkihenkilöiden palkkataso työmarkkinoilla, tästä seuraa, että työllisyysvaikutuksen henkilömäärässä on kyse kokoaikatyöstä. Palkkataso pitää kuitenkin sisällään osa-aikatyön, mutta eroa sille, mistä viikkotuntimäärästä palkka syntyy, ei sinänsä arviossa tehdä.

5. **Kun osa-aikatyötä tekevien tukia leikataan kokoaikatyöhön kannustamiseksi, miksi ei samalla muuteta lakia niin, että velvoitetaan työnantajia tarjoamaan kokoaikatyötä?**
Asiantuntija: Hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, STM, Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto, (puhelinnumero +358 50 569 2388)
Asiantuntija: Erityisasiantuntija Johanna Ylitepsa, TEM, TTM, (puhelinnumero +358 50 396 0331)

Kuten kysymyksessä todetaan, hallituksen esityksessä HE 73/2023 vp sovitellusta työttömyysetuudesta esitetään poistettavaksi niin kutsuttu suojaosa. Suojaosa otettiin käyttöön vuonna 2014. Nykyisin työttömyysetuutta maksettaessa huomioidaan puolet suojaosan ylittävästä tulosta.

Suojaosan poisto merkitsisi sitä, että osittain työllistyvän saamasta bruttotulosta puolet vaikuttaisi jatkossa työttömyysetuuden määrään. Palattaisiin siis vuotta 2014 edeltäneeseen tilanteeseen, jolloin kannustimet osittaisen tai lyhytkestoisen työn vastaanottamiseen olivat tutkimuksen perusteella varsin hyvät, vaikka suojaosaa ei käytössä ollutkaan. On syytä korostaa, että muutos ei tarkoita sitä, että soviteltua työttömyysetuutta ei enää jatkossa maksettaisi osittain työllistyvälle. Se tarkoittaa vain suojaosan poistamista.

Muutoksen tavoitteena on kannustaa kokoaikatyön hakemiseen ja vastaanottamiseen, mutta ei yksin tähän, vaan myös lisätyön hakemiseen tai vastaanottamiseen. Hallituksen esityksessä todetaan, että kannustimien muutokset ovat tilannekohtaisia ja riippuvat esimerkiksi henkilöiden tuntipalkoista, ansiopäivärahan perusteena olevasta palkasta ja työtuntien määrästä. Suojaosan poistaminen vähentää tilanteita, joissa työtuntien lisääminen ei lisää henkilön käteen jääviä tuloja lainkaan, koska ansiopäivärahan kattosääntö leikkaa lisääntyneistä työtuloista 100%:ia. Muutos myös vähentää tilanteita, joissa osa-aikaisen työn ja sovitellun työttömyysetuuden yhdistelmällä saavuttaa saman tulotason kuin täysipäiväisellä työskentelyllä.

Esityksessä tuodaan myös esiin, että Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen SISU-mikrosimulaatiomallilla tehdyn työllisyysvaikutusarvion perusteella muutoksen vaikutus työttömyyteen olisi vähäinen. Tämä kertoo siitä, että muutoksen työnteon kannustimia parantavat ja heikentävät tekijät ovat osapuilleen yhtä voimakkaita. Arvioon kuitenkin liittyy huomattavia epävarmuuksia.

Lopuksi on syytä tuoda esiin, että kuten esityksessäkin todetaan, suojaosan käyttö on selvästi lisännyt osa-aikatyön ja työttömyysetuuden saannin yhdistämistä. Trendi oli kuitenkin selkeästi nouseva jo ennen työttömyysturvan sovittelun suojaosan käyttöönottoa. Osittain nousu selittyy sillä, että tuloraja, jolla soviteltua työttömyysetuutta saa, nousi suojaosan myötä, mikä lisäsi juuri työtuloja saavien etuudensaajien määrää. Kokonaan tämä ei kuitenkaan selitä nousua, vaan selkeästi myös osa-aikainen työskentely on lisääntynyt etuudensaajien joukossa, kuten yleisemminkin työmarkkinoilla. Sitä tosin ei

tiedetä, missä määrin osa-aikatyön lisääntymiseen on vaikuttanut juuri suojaosan käyttöönotto, ja missä määrin ilmiö johtuu muista työmarkkinoilla vaikuttavista tekijöistä.
Mahdollisuus tarjota kokoaikatyötä riippuu työnantajan työvoiman tarpeesta.

Työsopimuslain 2 luvun 5 §:ssä säädetään työnantajan velvollisuudesta tarjota työtä osa-aikaiselle työntekijälle. Pykälän mukaan, jos työnantaja tarvitsee lisää työntekijöitä hänen osa-aikatyötä tekeville työntekijöilleen sopiviin tehtäviin, työnantajan on tarjottava näitä töitä osa-aikatyöntekijöille 6 luvun 6 §:stä (työntekijän takaisinottamista koskeva pykälä) riippumatta. Jos tällaisen työn vastaanottaminen edellyttää sellaista koulutusta, jonka työnantaja voi työntekijän soveltuvuuteen nähden kohtuudella järjestää, työntekijälle on annettava tällainen koulutus. Osa-aikatyöntekijöillä on siten jo työsopimuslain nojalla etusija lisätyöhön.

Lisäksi työsopimuslain 2 luvun 6 §:n mukaan työnantajan on ilmoitettava vapautuvista työpaikoistaan yleisesti yrityksessä tai työpaikalla omaksutun käytännön mukaisesti varmistaakseen, että myös osa-aikaisilla työntekijöillä on samat mahdollisuudet hakeutua näihin työpaikkoihin kuin kokoaikaisilla työntekijöillä. Työnantajan on osa-aikaisen työntekijän pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää työsopimuksessa sovittua säännöllistä työaikaa. Velvollisuutta antaa kirjallista vastausta ei ole, jos työntekijä on työskennellyt työnantajan palveluksessa alle kuuden kuukauden ajan tai työntekijän edellisestä pyynnöstä on kulunut alle 12 kuukautta.

Tämän sääntelyn osalta ei ole vireillä valmistelua eikä sille nähdä tarvetta.

6. **Kuinka monen työtä tekevän (pienipalkkaiset ja osa-aikatyö) oletetaan leikkausten jälkeen päätyvän toimeentulotuelle?**
Asiantuntija: Hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, STM, Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto, (puhelinnumero +358 50 569 2388)

Sosiaali- ja terveysministeriö on yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa arvioinut ehdotettujen sosiaaliturvamuutosten yhteisvaikutuksia syksyllä 2023. Muistion luvussa 7 arvioidaan erityisesti ehdotusten vaikutuksia toimeentulotuen saantiin.

Muistiossa todetaan, että pitkäaikainen toimeentulotuen saanti on nykyisin ja olisi myös ehdotettujen muutosten toteutuessa hyvin harvinaista merkittäviä määriä työtuloja saavien kohdalla. Kokoaikaisesti työskentelevällä kyse olisi jatkossakin todennäköisesti hyvin poikkeuksellisista tilanteista.

Edelleen, yleisellä tasolla voidaan arvioida, että koko vuoden aikana tarkasteltuna toimeentulotukea ainakin hetkellisesti saaneiden työtä tekevien määrä kasvaisi arviolta noin 5000 henkilöllä. Poikkileikkaustilanteessa, eli samanaikaisesti tukea saavien työtä tekevien määrä lisääntyisi karkeasti noin 2000 henkilöllä. Näistä noin 1000 olisi sellaisia, joilla työtuloja on enemmän kuin 600 euroa kuukaudessa. Pieniä, muutaman sadan euron palkkaa tuottavia työkeikkoja lukuun ottamatta toimeentulotuen saanti liittynee työtä tekevillä nyt ja jatkossakin useimmiten tilanteisiin, joissa kotitalouden välttämättömät menot ovat tavanomaista korkeammat esimerkiksi poikkeuksellisen suuren sähkölaskun tai sairauskulujen vuoksi.

Lopuksi voidaan todeta, että hyvin lyhyiden työkeikkojen tai pienillä työtunneilla tehtävän osa-aikatyön tekeminen voi vähentyä etuudensaajilla jossain määrin sen vuoksi, että toimeentulotuen osuus etuudensaajien tuloista kasvaa muutosten myötä.

Myös näiden huomioiden osalta on tarpeen todeta, että edellä kuvattu arvio on suuntaa antava toimeentulotuen arviointiin liittyvien vaikeuksien vuoksi.

7. Miten kotouttamispalveluita ollaan kehittämässä ja mitä lainsäädäntömuutoksia on tulossa?
Asiantuntija: Neuvotteleva virkamies Paula Karjalainen, TEM, MAKO,
(puhelinnumero +358 50 456 0865)

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevan kotoutumislain kokonaisuudistuksen toimeenpanoon valmistautumista tuetaan eri keinoin. Uudistus ja sen toimeenpano on myös vahvasti kytköksissä TE-palvelu-uudistukseen ja sen toimeenpanoon. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa ja nopeuttaa maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä. Esimerkiksi uuden kotoutumista edistävän palvelun, monikielisen yhteiskuntaorientaation toimeenpanoon valmistautumista tuetaan yhteistyössä KEHA-keskuksen, ELY-keskusten ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. TEM on myös hankkinut selvityksen mm. yhteiskuntaorientaation erilaisista toteutustavoista. Kuntien osaamiskeskustyyppisen toiminnan ja matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluiden juurruttamista valtionavustuksin jatketaan, kunnes rahoitus vakinaistetaan vuoden 2025 alusta lukien.

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys kotoutumislain muuttamiseksi, joka on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2024. Esityksellä toimeenpannaan hallitusohjelmakirjauksia liittyen mm. maahanmuuttajien oman vastuun kasvattamiseen kotoutumisestaan sekä hallitusohjelman mukaisia säästötoimia. Tämä esitys on kotoutumisesta vastaavan ministeri Rantasen vastuulla.

Hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten kokonaisuudistus. Valmistelua varten tullaan asettamaan säädösvalmisteluhanke.

8. Vastuualueen kipupisteet talousarvioesityksessä
Asiantuntija: Johtaja Jukka Nummikoski, TEM, OHJY, (puhelinnumero +358 46 920 6856)

Kipupisteet kohdentuvat enempi digitalisten hankkeiden rahoituksen puuttumiseen. Mistä esimerkkinä SDG (Single Digital Gateway) järjestelmän kehittäminen 2,8 milj. euroa ja ylläpito 0,635 milj. euroa. Kyse on EU-asetuksen mukaisesta toteutuksesta, jonka tarkoituksena on auttaa ihmisiä ja yrityksiä toimimaan Euroopan Unionin alueella entistä helpommin. Digitaalisen palveluväylän kansalaisille näkyvin osa on portaali; Your Europe, jonka kautta EU-kansalaiset ja yritykset löytävät keskeisen informaation ja sähköiset palvelut. SDG - Digitaalisen palveluväylän kansallisen toimeenpanon koordinaatiohankkeen ohjausryhmä päätti joulukuussa 2022, että kansallisesti yhden kerran periaatteen tekninen järjestelmä toteutetaan keskitettynä järjestelmänä, jonka toteuttaja on asetuksen toimeenpanoa koordinoiva KEHA-keskus. Tähän ei ole kuitenkaan talousarviossa rahoitusta.

Toinen esimerkki on hallitusohjelman mukaisen datatalouden kasvuohjelma –hanke, mihin ehdotettiin rahoitusta ensivuodelle 0,5 milj. euroa. Kyse on useampi vuotisesta hankkeesta, jolla vahvistetaan yritysten valmiuksia hyödyntää dataa liiketoiminnan sekä tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Ohjelma kasvattaa toimenpiteillään suomalaisyritysten edelläkävijyyttä lupaavimpien teknologioiden kuten tekoälyn hyödyntämisessä, digitaalisen ja vihreän kaksoissiirtymän ratkaisujen kehittämisessä, pk-yritysten digikyvykkyyden edistämisessä sekä digiosaamisen parantamisessa.

9. Talousarviota täydentävän hallituksen esityksen keskeinen sisältö TEMin hallinnonalan osalta
Asiantuntija: Johtaja Jukka Nummikoski, TEM, OHJY, (puhelinnumero +358 46 920 6856)

Momentilla 32.20.40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen uudelleenkohdennetaan 10,0 milj. euroa audiovisuaalisen alan tuotantokannustimeen momentin valtuuden sisällä ja 1,5 milj. euroa määrärahaa momentin sisällä sekä lisäyksenä määrärahaa 0,3 milj. euroa sekä uutta valtuutta 2 milj. euroa.

Momentilla 32.20.46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki esitetään määrärahalisäystä 0,75 milj. euroa sekä valtuuden lisäystä 1,5 milj. euroa aiheutuvat uudesta alushankkeesta.

Talousarvioesitykseen lisätään momentti 32.30.32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen, jolle esitetään määrärahaa 5,8 milj. euroa. Määräraha on vuosien 2021 ja 2022 talousarvioissa käyttämättä jäävän määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määräraha on EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavaa ja tukee digitalisaatiotavoitetta, kun Ohjaamoiden yhteydessä kehitetään digitaalista verkko-ohjausta sekä mielen hyvinvoinnin tuen sähköisiä alustoja. Tavoitteena on, että vähintään 60 prosentilla Ohjaamoista on tarjolla läsnä olevaa palvelua sosiaali- ja terveyspalveluista sekä koulutussektorilta v.2024 siten, että ne linkittyvät nuorten matalan kynnyksen palveluihin.

Momentille 32.30.55. Toimet työurien pidentämiseksi esitetään talousarvioesitykseen nähden vähennystä 3,2 milj. euroa johtuen velvoitetyötä koskevan siirtymäsäännöksen huomioimisesta.

Talousarvioesitykseen sisältyneen momentin 32.40.50. EU-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus tutkimus- ja kehittämistoimintaan määräraha (35 milj. euroa) kohdennetaan useille hallinnonaloille täydentävässä talousarviossa.